

det forekommer mig ikke, at man her synderlig imødekommer disse Krav. Enkelte Steder vil Jordbruget ganske vist tjene, men det bliver de rigeste Egne, de mindre, de fattige ville tabe derved. Selv om det, som den sidste ærede Taler fremhævede, fordeles paa en længere Aarrække, bliver Uretfærdigheden den samme, og jeg kan ikke indse Nødvendigheden deraf. Det, man vilde, var at lette, lette saa ligelig over det hele: Nedsæt saa Grundskatten med en vis Procent for alle! Og vil man udligne mellem forskellige Landsdele, maa man virkelig gøre det paa en længere Aarrække end 20 eller 30 Aar. Lad os saa tage 100 Aar, eller lad det ske successivt ved Ejendomssalg eller Ejer-skitte. Men paa en Gang at vælte det hele om, synes jeg er en stor Uretfærdighed, og der er ingen Nødvendighed derfor. Man kan godt gaa ud fra det bestaaende, reducere forholdsvis ligelig for alle, baade for Bornholmere, Kjøbenhavnerne og Jyder og saaledes gennemføre en Reform ved Overgang fra de nuværende fejlagtige Grundskatter til en mere fornuftig Ordning, der i Tidens Løb vil kunne udligne sig mellem Landsdelene.

Jeg kan ikke nægte, at, hvis vi nu gennemføre Lovforslagene omtrent, som de her foreligge, er der to Ting, som vilde være mindre heldige. Det ene er, at det vil koste Statskassen ganske betydeligt, og jeg indser ikke, hvorfra Regeringen vil faa alle de Penge, som skulle til for at gennemføre alle de paatrængende Reforme, som banke paa, og jeg kan ikke nægte, at naar vi nu have faaet en Regering, som Flertallet her i Salen kalder sin egen, saa er det trist, at der straks vedtages Love, som stille Regeringen højst vanskeligt over for de finansielle Problemer. Jeg havde hellere vedtaget en Lov, hvorved man fordelte Skatterne paa den Maade, jeg havde tænkt mig og til Dels her har antydnet, paa en virkelig retfærdig Maade uden Brud paa Ejendomsretten, og samtidig paa en saadan Maade, at Regeringen fik Midler til at virke med. Blive disse Love vedtagne, vil vor Regering finansielt blive meget svagt stille. Vi have imidlertid en saa dygtig Finansminister, at jeg ikke tvivler paa, at han nok vil finde Vej, men vi skulle jo saa alle sammen bløde igen, og saa kommer det an paa, om vi komme til at bløde hyggeligere i Fremtiden end i Fortiden. Den anden uheldige Ting er, at, om man end er nok saa misfornøjet med den nuværende Skatteordning, gaar det dog under denne for sig paa en

temmelig let og simpel Maade. Den fremtidige Skatteordning efter disse Forslag vil bevirke, at vi ville leve i evig Kamp med vore Skatteopkrævere. Thi i Kommunerne skulle vi have Hartkornsskat, Ejendomsskyld, Formue- og Indkomstskat og interkommunal Skat — det er 4 forskellige kommunale Skattebegreber, vi skulle sætte os ind i og bløde efter — og til Staten skulle vi svare 2 Slags Skatter, Ejendomsskyld og Formue- og Indkomstskat. Det er 6 forskellige Slags Skatteansættelser, som vi for Fremtiden skulle undergaa, medens vi hidtil have haft det temmelig nemt, om vi end have kunnet klage over forskellige Ulemper. Disse Skatteopkrævninger ville blive kostbare, og de ville volde Skatteborgerne Fortrædeligheder og Bryderier. Det vil i høj Grad lægge Hindring i Vejen for Folks Omflytning i Landet, og det forekommer mig, at alle de Genvordigheder, som vi ved disse Love paalægge os, er det ganske overflødigt at underkaste sig.

Efter disse korte Bemærkninger og med Forbehold om at komme tilbage dertil, naar der engang bliver Tale om det Lovforslag, jeg selv har indbragt, vil jeg endnu kun sige, at jeg vil haabe for Regeringen, at Resultatet af Forhandlingerne maa blive, at den ikke blot faar en Reform gennemført, men at det ogsaa bliver en Reform, som Befolkningen vil vide den Tak for, naar den først har prøvet den. Medens vi stode over for en Regering, der var Flertallet her fjendtlig, var det berettiget at sige: de Reforme, vi bringe hjem med, ere vundne, thi de ere aftvungne Regeringen. Det kunde man sige den Gang. Nu staa vi med fuldt Ansvar baade paa egne Vegne og for Regeringen for, at det, der bliver gennemført, ogsaa fuldt ud falder sammen med det, som er Folkets Trang. Jeg vil haabe, at den høje Regering maa have Held til at gennemføre det paa denne Maade.

Anders Jensen: Ja, det var et meget mørkt Lys, som faldt over de ny Skatte-love fra den sidste ærede Taler, saa vidt jeg kunde følge med. Jeg vil gerne gøre en lysere Betragtning gældende. Maa jeg begynde med at sige at jeg hører til de Talere, som have ønsket, at man ved Ejendomsskyldens Ansættelse ikke skulde medregne Inventar, Besætning, Løsøre i det hele taget; ja, jeg vil gaa videre og sige, at jeg synes heller ikke, at Bygningerne skulle regnes med. Man kommer her til at sammenblande to Arter af Værdier, som